

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎี

การศึกษาวิจัย “เทคโนโลยีโทรศัพท์เคลื่อนที่กับแบบแผนการสื่อสารของวัยรุ่น” มีที่มาของแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ ซึ่งเป็นที่มาของกระแสนิยมที่เกิดขึ้นกับกลุ่มวัยรุ่นในยุคแห่งการสื่อสารไร้พรมแดนและความก้าวหน้าของเทคโนโลยีและนวัตกรรมไร้ขีดจำกัด สำหรับการนำเสนอในบทนี้จะแบ่งประเด็นต่างๆ ตามแนวคิดและทฤษฎีที่นำมาอธิบาย ดังต่อไปนี้

- 2.1 แนวความคิดเกี่ยวกับวัยรุ่น
- 2.2 ทฤษฎีเทคโนโลยีเป็นตัวกำหนดรูปแบบการสื่อสาร
- 2.3 แนวคิดเรื่องรูปแบบการดำเนินชีวิต
- 2.4 แนวคิดเรื่องแบบแผนการสื่อสารของกลุ่มวัยรุ่น
- 2.5 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับวัยรุ่น

วัยรุ่น (Adolescence) มีรากศัพท์เดิมมาจากคำว่า Adolescence ในภาษาละติน ซึ่งแปลว่า เจริญเติบโตไปสู่วุฒิภาวะ นั่นคือวัยที่ย่างเข้าสู่ความเป็นผู้ใหญ่ โดยถือเอาจากความพร้อมทางร่างกายเป็นเครื่องตัดสิน (วิมลพรรณ รวยรื่น : 2539) วัยรุ่นถือว่าเป็นชีวิตที่คั่นกลางระหว่างความเป็นเด็กกับความเป็นผู้ใหญ่ ซึ่งไม่สามารถจะแบ่งได้อย่างแน่นอนว่าควรกำหนดเมื่ออายุเท่าใด เพราะระยะเวลาที่ต่อมทางเพศจะผลิตเซลล์สืบพันธุ์ได้นั้น ย่อมจะแปรผันไปตามแต่ละบุคคลและตามแต่ละหมู่พวก ระยะเวลาวัยรุ่นนี้กินเวลาประมาณ 6 ปี จะไปสิ้นสุดวัยรุ่นเมื่อร่างกายได้พัฒนาพร้อมสมบูรณ์ทุกด้าน (ทางกาย ทางอารมณ์ ทางสังคม และทางสติปัญญา) อาจกล่าวได้ว่าจะสิ้นสุดวัยรุ่นก็ต่อเมื่อผู้นั้นมีความรับผิดชอบในการดำเนินชีวิตของตนเองอย่างสมบูรณ์ ซึ่งจะมีอายุประมาณ 20 ปี วัยรุ่นเป็นวัยที่ชีวิตกำลังพัฒนาตนเองเพื่อความเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์ เป็นวัยระหว่างอายุ 13-19 ปี และด้วยเหตุที่อายุวัยรุ่นอยู่ในช่วงดังกล่าวจึงมีคำเรียกเด็กวัยรุ่นว่า “ทีนเอจ” (Teenage)

ศรีเรือน แก้วกังวาล (2540) ได้แบ่งระยะเวลาของวัยรุ่นไว้ดังนี้

- วัยเริ่มเข้าสู่วัยรุ่น (Puberty) จะมีอายุระหว่าง 13-15 ปี
- วัยรุ่นตอนต้น (Early adolescence) จะมีอายุระหว่าง 15-18 ปี
- วัยรุ่นตอนปลาย (Late adolescence) จะมีอายุระหว่าง 18-21 ปี

การยกประเด็นการจำแนกประชากรในวัยต่างๆ จะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา โดยเฉพาะในช่วงของวัยเด็กที่กำลังจะก้าวเข้าสู่วัยรุ่นและเป็นผู้ใหญ่ ซึ่งเป็นช่วงที่คาบเกี่ยวกับบุคลิกภาพและสรีระของตนเอง หมายถึง บางคนมีพฤติกรรมการแสดงออก และมีแนวคิดต่างๆ ที่พัฒนาขึ้นแต่ร่างกายยังเป็นเด็กอยู่ ดังนั้นในการศึกษาประชากรกลุ่มนี้จึงควรเข้าใจลักษณะพื้นฐานของแต่ละคนด้วยมุมมองที่มีความยืดหยุ่นมากขึ้น ในทางจิตวิทยาจะมองวัยรุ่นว่าเป็นสภาวะหัวเลี้ยวหัวต่อแห่งชีวิตที่จะต้องมีการปรับตนเองต่อสิ่งแวดล้อมใหม่ๆ รวมทั้งต้องมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเล็กๆ ไปสู่พฤติกรรมผู้ใหญ่ ซึ่งแต่ละสังคมจะเป็นตัวกำหนดแบบฉบับแห่งพฤติกรรมเหล่านั้น (มลวิภา สุวรรณมัลย์ , 2522)

ลักษณะเด่นอย่างหนึ่งของวัยรุ่นคือ ความต้องการเป็นตัวของตัวเอง ต้องการความอิสระ ต้องการที่จะรับผิดชอบในงานที่ตนสามารถทำได้ ต้องการให้ผู้อื่นยอมรับ ต้องการแสดงตนว่าโตแล้วไม่ใช่เด็กอย่างแต่ก่อน แต่ในขณะที่เดียวกันบางครั้งก็มีความลังเลใจ ไม่แน่ใจตนเอง เด็กวัยนี้จึงต้องการผู้ใหญ่ที่เข้าใจเขา เพื่อทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาของเขา แต่ไม่ต้องการผู้ใหญ่ที่คอยออกคำสั่งให้ปฏิบัติตามอย่างเดียว โดยไม่ให้โอกาสเขาออกความคิดเห็น ไม่ชอบการบังคับเข้มงวดของผู้ใหญ่ และมักจะรำคาญต่อการเอาใจใส่มากเกินไปของผู้ใหญ่ เพราะเด็กวัยนี้ต้องการช่วยตนเอง ต้องการตัดสินใจปัญหาต่างๆด้วยตนเอง เมื่อใดก็ตามที่เขารู้สึกไม่แน่ใจและต้องการความช่วยเหลือ เขาจะปรึกษากับบุคคลที่เขาคิดว่าจะสามารถเข้าใจเรื่องราวต่างๆของเขาได้ นอกจากนี้วัยรุ่น ยังต้องการทำอะไรให้ตนเองตามใจชอบ เพื่อหาประสบการณ์ เพื่อการเรียนรู้ เมื่อไม่ประสบความสำเร็จก็มักจะคิดฝันเอาเอง ต้องการแสดงและอวดตัว ต้องการความสนใจจากต่างเพศ เด็กวัยนี้จึงมีการกระทำที่แปลกๆ เพื่อเรียกร้องความสนใจจากผู้อื่น โดยเฉพาะต่างเพศ (สิริวรรณ สารณะนาค, 2521)

นอกจากความต้องการเป็นตัวของตัวเองแล้ว ความต้องการตำแหน่งทางสังคมก็เป็นความต้องการอันสูงสุดของวัยรุ่น วัยรุ่นต้องการเป็นคนสำคัญ ต้องการเป็นที่นับถือของเพื่อนฝูง ต้องการให้เพื่อนฝูงและคนอื่นรับรู้ว่าตนมีคุณค่า วัยรุ่นพยายามเรียกร้องความสนใจจากครู หรือผู้ปกครอง แต่ความรักที่ต้องการจากครู หรือผู้ปกครองก็ไม่เท่ากับความรักจากเพื่อนในวัยเดียวกัน เพื่อนมี

อิทธิพลต่อความคิดรวบยอดเกี่ยวกับตัวเองสำหรับวัยรุ่นมาก และถ้าในกลุ่มเพื่อนมีรสนิยมหรือคุณค่าคล้ายกันแล้ว วัยรุ่นจะยึดเป็นแบบอย่างทันที

ความต้องการของร่างกาย หรือความต้องการทางอารมณ์และสังคมของวัยรุ่น ก่อให้เกิดความสนใจ เช่น วัยรุ่นสนใจกีฬา เพราะต้องการให้เพื่อนฝูงเกิดความนิยมชมชอบในตัวเขา เพราะฉะนั้น วัยรุ่นจะพยายามเล่นกีฬากันเป็นนักกีฬาดีเด่น เมื่อบรรลุจุดมุ่งหมายนี้แล้ว วัยรุ่นก็พอใจ ความสนใจของวัยรุ่นแต่ละคนขึ้นอยู่กับเพศ สติปัญญา สภาพแวดล้อม โอกาสในการเรียนรู้ ความสนใจของกลุ่มเพื่อน ความสนใจของครอบครัว ความสามารถที่มีมาแต่กำเนิด (อุไร สุมาริธรรม : 2545)

Hurlock, E.B (ปี 1970) ได้แบ่งความสนใจของวัยรุ่นไว้ ดังนี้

1. **ความสนใจทางสังคม (Social Interests)** ความสนใจทางสังคม มักจะเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ และบุคคลในสังคม เช่น งานเลี้ยงต่างๆ การพบปะสนทนากัน เด็กวัยนี้จะมีความสนใจในกิจกรรมทางสังคม สนใจชีวิตความเป็นอยู่ของบุคคลในสังคม

2. **ความสนใจส่วนบุคคล (Personal Interests)** ซึ่งจะรวมความสนใจในเรื่องการแต่งกาย พยายามดูแลตัวเองให้ทันสมัย และเป็นที่ยอมรับของเพื่อนฝูง ความสนใจเรื่องเพศ วัยรุ่นจะสนใจเพศตรงข้ามจึงพยายามปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนต่างเพศ การเลือกคบเพื่อนต่างเพศ ความสนใจที่จะแสวงหาความเป็นอิสระ วัยรุ่นจะเลือกแสดงพฤติกรรมที่ทำให้เขามีความสุข ซึ่งจะแตกต่างกันออกไปในแต่ละบุคคล ความสนใจในอาชีพ และความสนใจในการเรียน

3. **ความสนใจในการพักผ่อนหย่อนใจ (Recreational Interests)** วัยรุ่นจะเลือกกิจกรรมที่เขาชอบและถนัดมากที่สุด ไม่ว่าจะเป็นการเล่นเกมส์ กีฬา การอ่านหนังสือ การฟังวิทยุ และดูโทรทัศน์ โดยการเล่นเกมทางโทรศัพท์เคลื่อนที่จะเป็นกิจกรรมหนึ่งที่กลุ่มวัยรุ่นให้ความสนใจมากในการใช้บริการจากโทรศัพท์เคลื่อนที่ ทั้งนี้เพื่อเป็นการพักผ่อนหย่อนใจ อีกทั้งเนื่องจากเป็นบริการเสริมหรือไม่ก็มีมาพร้อมกับโทรศัพท์เคลื่อนที่อยู่แล้ว จึงสามารถใช้งานได้ง่ายและรวดเร็ว การเล่นเกมทางโทรศัพท์เคลื่อนที่จึงเป็นกิจกรรมหนึ่งที่วัยรุ่นนิยมมาก

ศรีเรือน แก้วกังวาล (2545) ยังได้กล่าวถึงลักษณะเด่นที่เปลี่ยนแปลงไปของเด็กเมื่อเข้าสู่วัยรุ่นและเริ่มคบเพื่อนมากขึ้น จะมีพัฒนาการทางสังคมคือ การคบเพื่อนร่วมวัยและผู้ใหญ่มากขึ้น การเอาแต่ใจตนเองลดลง ทำให้สามารถรวมกลุ่มกับเพื่อนได้ดีขึ้น สมรรถภาพทางความคิดและ

พัฒนาการทางด้านศีลธรรมจรรยา ทำให้ได้กร่วมเล่น เรียน ทำกิจกรรมต่างๆเป็น “กลุ่ม” ได้ดีขึ้น การเรียนเข้ามามีความสำคัญในชีวิตทำให้เด็กห่างเหินผู้ใหญ่ในบ้าน

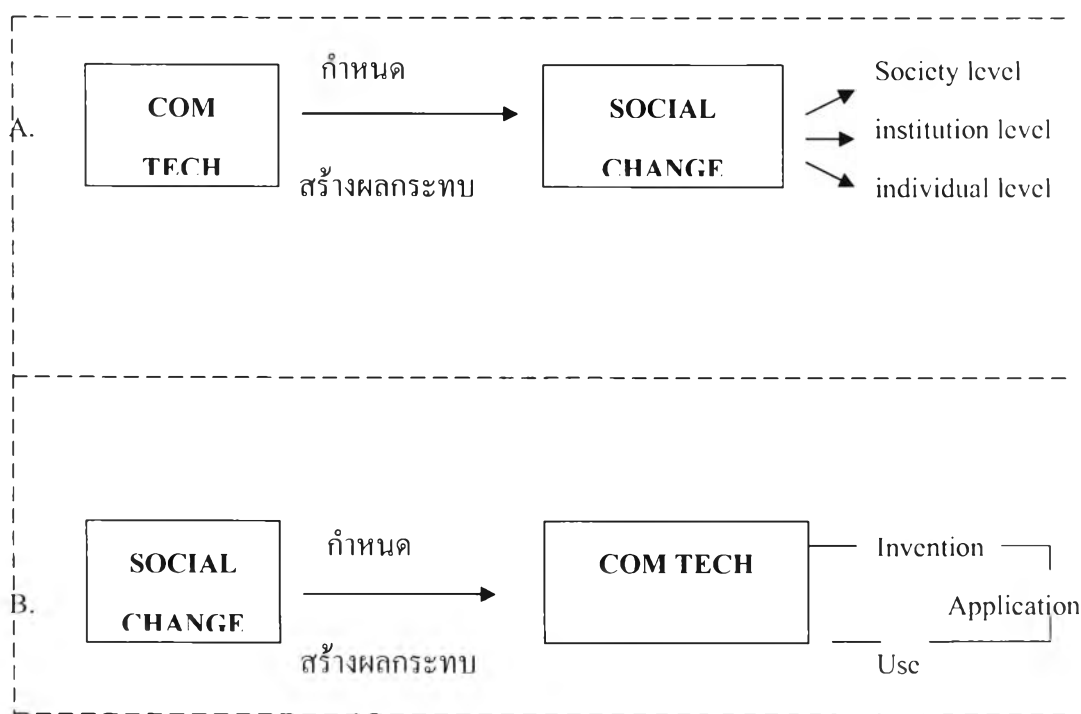
โดยสรุปแล้วลักษณะเด่นของประชากรในวัยนี้จะอยู่บนพื้นฐานของการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกายและฮอร์โมน ยังผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านจิตใจและความสับสนต่างๆ ที่เกิดขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม ในแง่การใช้ชีวิตในสังคมพบว่ามึลักษณะของการรวมกลุ่มกันมากขึ้น เริ่มมีกลุ่มทางสังคมและพัฒนาการด้านเหตุผลมากขึ้นกว่าในวัยเด็ก ดังนั้น ช่วงวัยนี้ จึงเป็นช่วงเวลาแห่งการเปลี่ยนแปลงและเตรียมตัวเพื่อเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ โดยการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจะเป็นกระบวนการสร้างความต้องการในด้านต่างๆ ให้เกิดขึ้นกับกลุ่มวัยรุ่น ซึ่งจำแนกเป็นความต้องการทางด้านร่างกาย ตั้งแต่ต้องการอาหารในปริมาณที่มากกว่าวัยอื่นๆ มีความต้องการทางเพศและต้องการความเข้าใจที่ถูกต้องในการจัดการกับแรงขับนี้ ต้องการเครื่องนุ่งห่มที่เด่นสะดุดตา กลุ่มเพื่อนและเพศตรงกันข้าม ต้องการห้องเป็นส่วนตัว และต้องการการพักผ่อนมากกว่าวัยผู้ใหญ่ ส่วนความต้องการทางจิตใจ วัยรุ่นต้องการกลุ่มเพื่อน อยากได้การยอมรับจากกลุ่มและสังคม อยากมีอิสระ ต้องการประสบการณ์แปลกใหม่ อยากมีหลักอุดมการณ์ในการดำเนินชีวิต นอกจากนี้วัยรุ่นยังไม่ต้องการให้ผู้ใหญ่เข้าไปรบกวนหรือปฏิบัติต่อเขาเหมือนในวัยเด็กอีกต่อไป ส่วนด้านความสนใจวัยรุ่นมีความสนใจทั้งทางด้านส่วนตัวและความสนใจทางด้านสังคม ซึ่งมีความแตกต่างจากวัยอื่นๆ พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู และผู้ใหญ่ที่เกี่ยวข้อง จึงควรทำความเข้าใจในความสนใจของเขาในหลักการที่ถูกต้อง อันจะช่วยพัฒนาให้เขาเติบโตไปอย่างมีความสุขและเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพต่อไป (อุไร สุมาริธรรม : 2545)

เทคโนโลยีที่เป็นตัวกำหนดรูปแบบการสื่อสาร

เทคโนโลยีการสื่อสารเป็นอีกหนึ่งเทคโนโลยีที่มีส่วนในการกำหนดรูปแบบและผลกระทบต่อสังคม สำหรับกลุ่มทฤษฎีเทคโนโลยีเป็นตัวกำหนด (Communication Technology Determinism) จัดได้ว่าเป็นกลุ่มแนวคิดย่อยของกลุ่มเศรษฐศาสตร์ทางการเมืองที่สนใจวิเคราะห์พลังการผลิตในส่วนเสี้ยวที่เป็นความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและเมื่อนำมาประยุกต์ใช้ในแวดวงสื่อสารมวลชน ก็จะหมายถึง ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีการสื่อสารทั้งหลาย

เทคโนโลยีการสื่อสาร

แนวทางการศึกษาเทคโนโลยีการสื่อสารกับสังคมนั้น สามารถพิจารณาแนวคิดได้ในแบบจำลอง A นั้น จะตั้งคำถามว่า เมื่อเทคโนโลยีทางการสื่อสารได้เปลี่ยนแปลงไป จะสร้างผลกระทบอะไรให้เกิดขึ้นกับระดับสังคม สถาบันและระดับปัจเจกบุคคลบ้าง แนวคิดนี้เป็นพื้นฐานของกลุ่ม Technology Determinism โดยแท้ เพราะมีความเชื่อว่าเทคโนโลยีเป็นสาเหตุหลัก (Prime Mover) ในการขับเคลื่อนความเปลี่ยนแปลงให้เกิดขึ้นกับส่วนอื่นๆ ดังในกรณีนี้คือ เมื่อเทคโนโลยีทางโทรศัพท์เคลื่อนที่ได้มีการพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว จะทำให้เกิดผลกระทบในด้านสิทธิเสรีภาพและความเป็นส่วนตัว และความสะดวกรวดเร็วในการประกอบอาชีพต่อวิถีชีวิตของผู้ใช้บริการ รวมไปถึงในระดับสังคมโดยรวม

ภาพประกอบ 6 แบบจำลองเทคโนโลยีที่สร้างผลกระทบแก่สังคม

จากแบบจำลอง A เทคโนโลยีการสื่อสารเปลี่ยนจะทำให้เกิดผลกระทบกับระดับสังคมโดยรวม โดยตามทัศนะของ H. Innis แห่งสำนัก Toronto School กล่าวว่าเมื่อเทคโนโลยีทางการสื่อสารเปลี่ยนก็จะทำให้วิถีทางการสื่อสารของคนเปลี่ยนไปซึ่งจะส่งผลทำให้สังคมเปลี่ยน โดยที่ Innis จะให้ความสำคัญในด้าน เวลา (time) และสถานที่ (space) โดยเสนอว่ารูปแบบเทคโนโลยี

การสื่อสารในแต่ละยุคจะเน้นด้านเวลา และสถานที่แตกต่างกัน กล่าวคือรูปแบบการเทคโนโลยีการสื่อสารในยุคของกรีกจะเน้นความยั่งยืนยาวนานของกาลเวลา แต่ในยุคของโรมันจะเน้นการแผ่ขยายพื้นที่มากกว่า เราอาจจะนำแนวความคิดนี้มาประยุกต์ใช้กับการสื่อสารของเรา เช่น แต่เดิมนั้นคนเราจะมีการติดต่อกันทางจดหมายหรือต้องไปพบปะกัน แต่เมื่อเกิดโทรศัพท์ขึ้นมาโดยจากงานศึกษาเรื่องหน้าที่ของโทรศัพท์ต่อชีวิตที่อยู่ในเมือง (อรนุช คล่องเชิงสร , 2533) พบว่า โทรศัพท์มีความสำคัญในการสื่อสาร การติดต่อกัน การสั่งซื้อสินค้า และการส่งข่าว จากงานวิจัยนี้ทำให้พบว่าโทรศัพท์ได้เข้ามามีบทบาททำให้สังคมเปลี่ยนแปลงไปคือไม่จำเป็นต้องมีการติดต่อสื่อสารแบบเผชิญหน้ากัน ทั้งนี้เนื่องจากเทคโนโลยีที่ก้าวเข้ามาแทนที่

สำหรับในระดับปัจเจกบุคคลตามทัศนะของ McLuhan (1960) วิเคราะห์ว่าสื่อจะเป็นตัวที่เข้ามาขยายประสบการณ์ทางด้านผัสสะของมนุษย์ (Extention of experience) เริ่มตั้งแต่การมีจดหมายที่ทำให้เราสามารถจะพูดคุยกับคนที่อยู่ห่างไกลในรูปแบบสื่ออักษร จนกระทั่งมาเป็นโทรศัพท์ที่ทำให้เราพูดคุยได้ในรูปแบบสื่อเสียง โทรศัพท์ทำให้มองเห็นและได้ยินกับเรื่องราวที่อยู่ใกล้ตัว จนมาถึงโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่ได้มีการรวบรวมทั้งสื่ออักษร ภาพ และเสียงเข้ามาไว้ด้วยกัน McLuhan กล่าวว่าโดยเฉพาะสื่ออิเล็กทรอนิกส์นั้นได้ขยายประสบการณ์ของมนุษย์ออกไปอย่างมากจนราวกับว่าสื่อสามารถทำให้เราสามารถรับรู้ได้กว้างไกลมากยิ่งขึ้น ไม่มีข้อจำกัดในด้านเวลาและสถานที่ (Time & Space) พัฒนาการของเทคโนโลยีการสื่อสารในยุคปัจจุบัน ทำให้อุปสรรคด้านระยะทางและกาลเวลากลายเป็นเรื่องที่ไร้ความหมาย เพราะไม่อาจจะปิดกั้นประสบการณ์ของมนุษย์ได้อีกแล้ว

สำหรับความสนใจเรื่องสื่อกับประสบการณ์มนุษย์นั้นจุดเด่นของ McLuhan อยู่ที่เขาไม่สนใจว่า “คนเรามีประสบการณ์กับอะไร” (what we experience) แต่กลับสนใจว่า “คนเรามีประสบการณ์อย่างไร” (how we experience) ซึ่งก็คือ McLuhan ไม่ได้สนใจ “เนื้อหาของข่าวสาร” (Content) แต่จะสนใจรูปแบบของสื่อ (form/media) โดยเขากล่าวว่าแค่สื่อก็เป็นสารแล้ว (Medium is a message) ว่าหากเปลี่ยนรูปแบบของสื่อเท่านั้น ก็จะส่งผลกระทบต่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงกับประสบการณ์ของมนุษย์ ดังเช่น จากข่าวของ www.mweb.co.th พบว่าที่ประเทศฟิลิปปินส์ได้มีการทดลองนำโทรศัพท์เคลื่อนที่มาใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนตามพื้นที่ทุรกันดารของประเทศ ซึ่งทำให้นักเรียนตามพื้นที่เหล่านั้น ได้มีโอกาสได้เรียนรู้ในเรื่องต่างๆเช่นเดียวกับนักเรียนทั่วไป

ส่วนแนวคิดในแบบจำลอง B นั้นจะตั้งคำถามในทางกลับกันว่า ภายใต้เงื่อนไขของการเปลี่ยนแปลงทางสังคมอะไรบ้างที่จะเป็นตัวกำเนิดแก่ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีแบบต่างๆ โดยมองว่าสังคมจะเป็นสาเหตุหลัก ส่วนการพัฒนาทางเทคโนโลยีจะเป็นผลลัพธ์ โดยแยกขั้นตอน

ของการพัฒนาเทคโนโลยีออกเป็น 2 จังหวะ คือขั้นตอนของการประดิษฐ์ค้นคว้าทดลองและขั้นตอนของการนำมาประยุกต์ใช้

แนวคิดเรื่องรูปแบบการดำเนินชีวิต (Lifestyles)

กาญจนา แก้วเทพ (2540) กล่าวว่า “วิถีชีวิต” (Lifestyle) เป็นตัวแปรที่ได้จัดแบ่งประเภทของประเภทของบุคคลโดยใช้เกณฑ์เรื่อง รสนิยม (Taste) และความชื่นชอบในการเลือกใช้ชีวิตของบุคคล แนวคิดเรื่อง “วิถีชีวิต” เริ่มต้นด้วยการพิจารณากิจกรรมในชีวิตประจำวันของบุคคล ซึ่งอาจจะแบ่งได้เป็น 2 กิจกรรมหลักๆ คือกิจกรรมการทำงาน และกิจกรรมการพักผ่อน

Assael (1995) ได้นิยามรูปแบบการดำเนินชีวิต (Lifestyles) ว่าเป็นลักษณะของความ เป็นอยู่ที่แสดงถึงการใช้เวลาของแต่ละคนว่าเป็นอย่างไร การให้ความสนใจกับสภาพแวดล้อมรอบตัว และความคิดเห็นที่มีต่อตนเองและสิ่งรอบข้าง ซึ่งตัวแปรเหล่านี้คือลักษณะทางจิตวิทยานั้นเอง

Mitchell (1983) กล่าวว่า ตัวแปรด้านค่านิยม (Value) และรูปแบบการดำเนินชีวิต (Lifestyle) นั้นเป็นสิ่งที่ส่งผลต่อพัฒนาการส่วนบุคคล และพฤติกรรมการบริโภค ถ้าสามารถที่จะเข้าใจถึงรูปแบบการดำเนินชีวิตได้ ก็จะอธิบายได้ว่าการเปลี่ยนแปลงทางสังคมเป็นอย่างไร และทำไมคนถึงแสดงออก และบริโภคแบบนั้น โดยที่เขาได้รวบรวมข้อมูลจำนวนมาก และนำมาจัดแบบแผนรูปแบบการดำเนินชีวิต (Value and Lifestyle) หรือ VALS ออกเป็น 4 กลุ่ม โดยมีรูปแบบการดำเนินชีวิต 9 แบบด้วยกัน

1 กลุ่มที่มีชีวิตอยู่กับความต้องการที่จำกัด (Need-Driven Groups)

- กลุ่มที่มีชีวิตแบบอยู่แบบอยู่ไปวันต่อวัน แค่อาศัยชีวิตรอด (Survival lifestyle)
- กลุ่มที่คิดว่า การอยู่รอด ต้องการให้มั่นคง ดีขึ้นกว่าเดิม (Sustained lifestyle)

2. กลุ่มที่ยึดคนอื่นเป็นศูนย์กลาง (Outer-Direct Groups)

- กลุ่มที่ต้องการยอมรับจากคนรอบข้าง สังคม (Belonger lifestyle)
- กลุ่มที่ก้าวออกไปให้ได้รับการยอมรับ (Emulator lifestyle)
- กลุ่มที่ประสบความสำเร็จเป็นผู้นำ (Achiever)

3. กลุ่มที่ยึดตัวเองเป็นศูนย์กลาง (Inner-Directed Groups)

- กลุ่มที่แสวงหาความเป็นตัวของตัวเอง ถือเอาตัวเองเป็นหลัก (I-Am-Mc lifestyle)
- กลุ่มที่ใช้ชีวิตแตกต่างจากคนอื่น เพื่อมุ่งสู่ประสบการณ์ภายในของตน (Experiential lifestyle)
- กลุ่มที่มุ่งไปที่ประเด็นทางสังคม โดยเฉพาะปัญหาที่เกี่ยวกับคุณภาพของชีวิตทางวัตถุ (Social Conscious lifestyle)

4. กลุ่มที่ผสมผสาน (Combined Outer – and Inner – Directed Group)

- กลุ่มที่ผสมผสานระหว่างการดูคนอื่นและพิจารณาตนเอง เพื่อให้ได้สัดส่วนที่เหมาะสมลงตัวที่สุด (Integrated lifestyle)

Reimer (1995: 124-135) กล่าวว่า รูปแบบการดำเนินชีวิต คือรูปแบบเฉพาะของกิจกรรมในแต่ละวัน ที่แสดงถึงความเป็นตัวตนของคนนั้นๆ โดยที่รูปแบบการดำเนินชีวิตของแต่ละบุคคลจะเป็นเอกลักษณ์ที่ไม่มีใครเหมือน คนแต่ละคนจะเลือกทำในสิ่งที่แตกต่างจากคนอื่นๆ ซึ่งก็อาจจะมีใครคนอื่นทำในสิ่งเหล่านี้เหมือนกันก็เป็นได้ จึงมีคนจำนวนหนึ่งที่มีรูปแบบการดำเนินชีวิตที่เหมือนกัน

รูปแบบการดำเนินชีวิตที่ Reimer ได้จัดแบ่งไว้นั้น มีพื้นฐานความคิดในกรอบที่ว่าแต่ละบุคคลนั้นมีความสนใจที่แน่นอนในการดำเนินชีวิต และมีภาระกระทำที่สนองต่อความสนใจนั้นๆ อย่างแน่นอนเป็นประจำ รูปแบบการดำเนินชีวิตนี้ไม่ได้หมายถึง กิจกรรมที่ทำเพื่อจุดประสงค์ต่างๆ เฉพาะเหตุการณ์ เพราะบางครั้งกิจกรรมที่ทำนั้นอาจมีวัตถุประสงค์ที่ต่างกันในแต่ละครั้ง

รูปแบบการดำเนินชีวิต 5 กลุ่มของ Reimer มีดังนี้

1. กลุ่มยึดถือวัฒนธรรมและประเพณี (Culture Orientation) คือรูปแบบของกิจกรรมแสดงถึงวัฒนธรรม หรือประเพณีนิยมในแต่ละสภาพแวดล้อม ของแต่ละบุคคลไม่ว่าจะเป็นวัฒนธรรมระดับชาวบ้านหรือวัฒนธรรมชั้นสูงก็ตาม

2. กลุ่มยึดถือในสังคมเป็นหลัก (Social Orientation) คือ รูปแบบที่นอกเหนือจากสิ่งที่เป็นอยู่ทั่วไป เป็นสิ่งที่มีความสำคัญและควรค่าต่อการที่แต่ละบุคคลจะเข้าไปร่วมทำ เช่น เรื่องการเมือง

3. กลุ่มยึดถือในความบันเทิงเป็นหลัก (Entertainment Orientation) คือ รูปแบบที่มีลักษณะคล้ายกับ Culture Orientation แต่จะเป็นเรื่องใกล้ตัว และมีจุดมุ่งหมายเพื่อความพึงพอใจและความบันเทิงของตนเองมากกว่า

4. กลุ่มยึดถือเรื่องในบ้านและครอบครัวเป็นหลัก (Home and Family Orientation) คือ รูปแบบของกิจกรรมที่มีลักษณะของความใกล้ชิดและความเป็นส่วนตัว

5. กลุ่มยึดถือการออกกำลังกายกลางแจ้งเป็นหลัก (Sport and Outdoor Orientation) คือ สิ่งที่ทำเพื่อสุขภาพร่างกาย ซึ่งประกอบด้วยการเล่นในรูปแบบต่างๆ

Reimer ยังได้ทำการศึกษารูปแบบการดำเนินชีวิตของเยาวชนในประเทศสวีเดน พบว่าเยาวชนในสวีเดน มีรูปแบบการดำเนินชีวิตในแบบเน้นความบันเทิงเป็นหลัก (Entertainment Orientation) คือ จะใช้ชีวิตไปในทางที่เกี่ยวกับความบันเทิงเป็นส่วนใหญ่ เพราะนอกเหนือจากกิจกรรมที่ทำเป็นประจำอย่างเรื่องการเรียนรู้ หรือการทำงานแล้ว ความสนใจในเรื่องความสุข ความบันเทิงก็นับว่าเป็นเรื่องที่สำคัญและเป็นเรื่องจริงจั่งสำหรับเยาวชน รูปแบบการดำเนินชีวิตในแบบบันเทิงนี้เป็นสิ่งที่เหมือนกันในกลุ่มเยาวชนทุกระดับชั้นทางสังคมและเศรษฐกิจ ส่วนรูปแบบอื่นๆนั้นจะรวมอยู่ในสัดส่วนที่มากน้อยต่างๆกันไปตามแต่ละกิจกรรม เช่น การดูโทรทัศน์ เป็นกิจกรรมเพื่อความบันเทิง และในขณะเดียวกันอาจจะเป็นกิจกรรมทางด้านครอบครัว ซึ่งเป็นรูปแบบของกลุ่มที่ยึดถือบ้านและครอบครัวเป็นหลัก (Home and Family Orientation) ด้วยก็เป็นได้

แนวคิดด้านแบบแผนการสื่อสารของกลุ่มวัยรุ่น

วัยรุ่นในปัจจุบันนี้มีแบบแผนการสื่อสารที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมเป็นอย่างมาก แรกเริ่มเดิมทีนั้นการสื่อสารในกลุ่มของวัยรุ่นจะถูกจำกัดไว้ด้วยระยะทาง เวลา และสถานที่ เช่น วัยรุ่นจะมีการติดต่อสื่อสารได้ต่อเมื่ออยู่ที่โรงเรียน หรือสถานที่อื่นๆที่วัยรุ่นจะมีการนัดพบปะสังสรรค์ และหากมีข้อจำกัดด้วยระยะทางวัยรุ่นก็จะมีการติดต่อสื่อสารกันด้วยจดหมาย หรืออาจจะเป็นการพูดคุยโทรศัพท์แต่ก็เป็นโทรศัพท์สาธารณะหรือไม่ก็โทรศัพท์ตามบ้าน ต่อมาเมื่อโทรศัพท์เคลื่อนที่ก้าวเข้ามามีบทบาทมากขึ้นในชีวิตประจำวันของคน จากเดิมที่เคยใช้กันในแวดวงนักธุรกิจ โทรศัพท์เคลื่อนที่กลับมีราคาถูกลง และเพิ่มเอาลูกเล่นเทคโนโลยีต่างๆเข้ามามากมาย ส่งผลให้เกิด

กลุ่มเป้าหมายกลุ่มใหม่คือ วัยรุ่น ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายหลักในปัจจุบันที่มีการใช้งานโทรศัพท์เคลื่อนที่เพิ่มอย่างต่อเนื่องและมากขึ้นเรื่อยๆ

จากงานวิจัยของ เฉลิมวรรณ ห่อทองคำ (2545) ศึกษาเรื่อง ตระการการบริโภค และ สัญลักษณ์สื่อสื่อสารของโทรศัพท์เคลื่อนที่ ได้พบว่า กลุ่มวัยรุ่นเลือกใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ เนื่องจากคุณลักษณะที่สามารถแยกเสียงเรียกเข้าได้ ทำให้สามารถแยกกลุ่มผู้โทรเข้าได้ด้วยเสียง มีเมนูภาษาไทย สามารถดาวน์โหลดเสียงเรียกเข้า และสามารถรับส่งข้อความภาพได้เพื่อใช้ติดต่อกับกลุ่มเพื่อน จากการวิจัยนี้พบว่า กลุ่มวัยรุ่นมีการติดต่อกับกลุ่มเพื่อนนอกจากการสื่อความหมายด้วยคำพูด เปลี่ยนมาเป็นการสื่อความหมายด้วยการส่งข้อความถึงกัน และในการติดต่อดังกล่าว วัยรุ่นยังมีการจัดประเภทของกลุ่มเพื่อน ญาติ พ่อ-แม่ ไว้ด้วยการแบ่งเป็นเสียงเรียกเข้าตามกลุ่มต่างๆ ที่วัยรุ่นตั้งไว้

ในด้านวัตถุประสงค์การใช้งานโทรศัพท์เคลื่อนที่ในกลุ่มวัยรุ่น สามารถแบ่งได้ ดังนี้

1. การโทรศัพท์สนทนา โดยวัยรุ่นจะใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ในการติดต่อดังกล่าวทั้งเรื่องส่วนตัวและเรื่องอื่นๆ ซึ่งจุดประสงค์ในการใช้งานขึ้นอยู่กับว่าผู้สนทนาเป็นใคร โดยแบ่งกลุ่มผู้สนทนาออกได้ ดังนี้

1.1 เพื่อน : ข้อความที่ใช้ในการสนทนานั้นมักจะเป็นข้อความที่ไม่เป็นทางการ เป็นการถามสารทุกข์สุกดิบและเรื่องส่วนตัว เป็นการนัดหมายเวลา และสถานที่นัดพบ เป็นต้น โดยใช้เวลาในการสนทนานานกว่า 30 นาที - 1 ชั่วโมง

1.2 พ่อแม่ : มักจะเป็นผู้ที่มีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัด เพื่อใช้ส่งข่าวคราว หรือหากอยู่บ้านเดียวกันกับพ่อแม่ ก็เพื่อให้พ่อแม่ไว้สามารถติดต่อตามตัวได้อย่างรวดเร็ว ใช้เวลาในการสนทนาประมาณ 5 - 30 นาที

1.3 คนรักหรือแฟน : กลุ่มนี้จะใช้เวลาในการสนทนานานเป็นพิเศษ ประมาณ 30 นาทีขึ้นไป และช่วงเวลาที่สนทนามักจะเป็นช่วงเวลาตั้งแต่ 21.00 น. เป็นต้นไป

1.4 ญาติพี่น้อง : มักจะโทรหากันในเรื่องราวส่วนตัวในการดำเนินชีวิตประจำวัน เวลาที่ใช้สนทนาเฉลี่ย 5 นาทีต่อครั้ง

2. ใช้รับส่งข้อความภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ทั้งที่เป็นข้อความอักษร ข้อความภาพ และข้อความเสียง โดยจะส่งไปในลักษณะทักทาย แสดงความรู้สึกในด้านต่างๆ เช่น ดีใจ เสียใจ ขอโทษ ฯลฯ เมื่อผู้ได้รับข้อความแล้วอาจจะมีการส่งข้อความตอบกลับมา

3. ใช้เล่นเกม เพื่อความสนุกสนาน ฆ่าเวลา หรือแก้เหงาในระหว่างที่ต้องรอใครในระยะเวลาสั้นๆ

4. ใช้ดาวน์โหลดเพลง เพื่อเปลี่ยนเสียงเรียกเข้าของโทรศัพท์ตัวเองให้เป็นเสียงเพลงใหม่ๆ และจะได้ไม่ซ้ำกับคนอื่น

5. ใช้ฟังเพลง เนื่องจากโทรศัพท์ในปัจจุบันมีเทคโนโลยีใหม่ๆ คือ มีวิทยุระบบ FM และเครื่องเล่น MP3 ในตัวเครื่องทำให้สามารถใช้ฟังเพลงแทนเครื่องเสียงได้ เปรียบเสมือนการพกพาเครื่องวิทยุไว้พร้อมกับเครื่องโทรศัพท์ ซึ่งมีการใช้งานที่สะดวกมากกว่า

โดยสรุปกลุ่มวัยรุ่นจะมีแบบแผนในการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่เพื่อวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ ใช้ในการติดต่อสื่อสาร และใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีอื่นๆ ที่มีอยู่ในโทรศัพท์เคลื่อนที่ ซึ่งกลุ่มวัยรุ่นจะมีความคิดว่า โทรศัพท์เคลื่อนที่ได้กลายเป็นสิ่งที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในปัจจุบัน เนื่องจากสังคมได้เปลี่ยนไปเป็นสังคมที่ต้องการการติดต่อสื่อสารที่รวดเร็วฉับไว โทรศัพท์เคลื่อนที่สามารถตอบสนองความต้องการทางด้านการติดต่อสื่อสารให้แก่คนในสังคมทั้งทางตรงด้วยการพูดคุยกัน และทางอ้อมโดยอาศัยตัวเครื่อง โทรศัพท์เคลื่อนที่เป็นตัวเชื่อมการสื่อสารเข้าด้วยกัน ไม่ว่าจะเป็นการส่งข้อความถึงกัน การส่งบริการเสริมอื่นๆ ให้กัน ในระหว่างกลุ่มเพื่อน นอกจากนี้ตัวเครื่องโทรศัพท์เคลื่อนที่ซึ่งได้รับการพัฒนาโดยรวบรวมเอาคุณลักษณะของสื่ออื่นที่จำเป็นและอำนวยความสะดวกต่อการดำเนินชีวิตของคนในสังคมปัจจุบันเอาไว้อีกด้วย ดังนั้นการมีโทรศัพท์เพียงเครื่องเดียวจึงช่วยอำนวยความสะดวกต่างๆ ให้กับผู้ใช้อย่างมากมาย และยังทำให้แบบแผนการสื่อสารของวัยรุ่นได้เปลี่ยนแปลงไปอีกด้ว

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโทรศัพท์เคลื่อนที่

ปทุมพร ศิริรั้งคมานนท์ (2532) ศึกษาเรื่อง “การนำนวัตกรรมทางการสื่อสารเข้าสู่วงการธุรกิจ ศึกษาเฉพาะกรณีโทรศัพท์เคลื่อนที่” พบว่า โทรศัพท์เคลื่อนที่เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปว่าเป็นเครื่องมือสื่อสารที่มีความจำเป็นต่อการดำเนินธุรกิจ ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อโทรศัพท์เคลื่อนที่ คือ ภาพพจน์ (Image) ของสินค้า คุณภาพและบริการหลังการขาย และคุณสมบัติ

ตรงกับความต้องการในการใช้งาน นอกจากนี้จากการศึกษายังพบว่ามีปัญหาขัดข้องในช่องสัญญาณ การเรียกเข้า – ออกเป็นไปได้อย่างยาก เนื่องจากมีการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ที่เป็นจำนวนมาก

วัตถา เกลิมวงสาเวช (2542) ศึกษาเรื่อง “การสำรวจความคิดเห็น ความพึงพอใจ และพฤติกรรมการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล” พบว่า ระบบโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่กลุ่มประชากรใช้แตกต่างกัน ไม่ส่งผลต่อความคิดเห็นต่อการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ในการติดต่อสื่อสารที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ และผู้ที่ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่มาเป็นระยะเวลา 5 ปีขึ้นไปจะมีความพึงพอใจจากการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่มากกว่าผู้ที่ใช้ในระยะเวลา 3-5 ปี ด้านความคิดเห็นต่อการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ในการติดต่อสื่อสารของกลุ่มประชากรมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความพึงพอใจที่ได้รับจากการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่อย่างมีนัยสำคัญ

เฉลิมวรรณ ห่อทองคำ (2545) ศึกษาเรื่อง “ตรรกะการบริโภค และสัญลักษณ์สื่อสื่อสารของโทรศัพท์เคลื่อนที่” พบว่า กลุ่มวัยรุ่นเลือกใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ เนื่องจากคุณลักษณะที่สามารถแยกเสียงเรียกเข้าได้ ทำให้สามารถแยกกลุ่มผู้โทรเข้าได้ด้วยเสียง มีเมนูภาษาไทย สามารถดาวน์โหลดเสียงเรียกเข้า และสามารถรับส่งข้อความภาพได้เพื่อใช้ติดต่อกับกลุ่มเพื่อน จากการวิจัยนี้พบว่า กลุ่มวัยรุ่นมีการติดต่อกับกลุ่มเพื่อนนอกจากการสื่อความหมายด้วยคำพูด เปลี่ยนมาเป็นการสื่อความหมายด้วยการส่งข้อความถึงกัน และในการติดต่อสื่อสารกัน วัยรุ่นยังมีการจัดประเภทของกลุ่มเพื่อน ญาติ พ่อ-แม่ ไว้ด้วยการแบ่งเป็นเสียงเรียกเข้าตามกลุ่มต่างๆ ที่วัยรุ่นตั้งไว้

Poppy Helm (2546) ศึกษาวิจัยเรื่อง “Mobile phone users : A small-scale observational study” พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการใช้งาน โทรศัพท์เคลื่อนที่เพื่อสนทนา และส่งข้อความ (Text Message) โดยมีการใช้งานเป็นอัตราส่วนเท่าๆกัน การสนทนาทางโทรศัพท์ส่วนมากจะใช้เพื่อติดต่อสื่อสารกับกลุ่มเพื่อน ส่วนการส่งข้อความนั้นจะมีการส่งถึงกลุ่มเพื่อนโดยเนื้อหาที่ส่งนั้นจะเกี่ยวกับความรัก ความระลึกถึงเพื่อน และการส่งข่าวสารถึงกัน โดยสาเหตุที่นิยมใช้การส่งข้อความคือ มีความเป็นส่วนตัว สามารถเก็บข้อความไว้อ่านในภายหลังได้ สามารถส่งได้ง่ายและรวดเร็ว และจากการวิจัยยังค้นพบอีกว่า 1 ใน 4 ของกลุ่มตัวอย่างมีการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่รุ่นล่าสุด โดยกล่าวว่าใช้เพื่อเสริมสร้างฐานะมากกว่าใช้เพื่อประโยชน์ในการติดต่อข่าวสาร และประโยชน์ของการมีโทรศัพท์เคลื่อนที่อีกอย่างคือ ใช้เพื่อฆ่าเวลาในระหว่างรอใครบางคน โดยจะใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่เพื่อส่งข้อความหรือไม่ก็เล่นเกม

Geoff Potts (2547) ศึกษาวิจัยเรื่อง “College students and cell phone use : Gender Variation” พบว่าการส่งข้อความเป็นที่นิยมทั้งเพศหญิงและเพศชาย โดยในกลุ่มที่มีอายุมากกว่า 20 ปีขึ้นไปจะใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ส่งข้อความมากกว่าการสนทนาทางโทรศัพท์ โดยสาเหตุที่เลือก

การส่งข้อความเพราะมีราคาถูก สะดวกและรวดเร็ว การติดต่อผ่านการสนทนานั้น โดยมากจะมีเนื้อหาเกี่ยวกับการนิยามมากกว่าที่จะเป็นเรื่องสำคัญ โดยที่เพศหญิงจะมีการใช้งานกับเพศหญิงด้วยกันเองมากกว่า โดยทั้งเพศชายและเพศหญิงมีระยะเวลาในการใช้งานพอๆกัน คือประมาณ 5-15 นาทีต่อครั้ง ในการใช้งานด้านอื่นนอกเหนือจากการติดต่อสื่อสาร เช่น การเล่นอินเทอร์เน็ตพบว่าเพศชายมีการใช้งานมากกว่าเพศหญิง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการดำเนินชีวิตของกลุ่มวัยรุ่น

จุฑามาศ กิรติกสิกร (2514) ศึกษาเรื่อง “รูปแบบการดำเนินชีวิตของเด็กวัยรุ่นกับการใช้ประโยชน์จากสื่อมวลชน” พบว่า เด็กวัยรุ่นมีการเปิดรับสื่อในปริมาณที่สูง มีการเปิดรับสื่อทั้งสิ้น 11 สื่อ ได้แก่ โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร โรงภาพยนตร์ สื่อกลางแจ้ง การ์ตูน เทปเพลง/CD วิทยุทัศน์ อินเทอร์เน็ต สื่อเพื่อการศึกษา โดยวัยรุ่นใช้ประโยชน์จากสื่อมวลชนเพื่อตอบสนองความบันเทิงเป็นหลัก ในการเปิดรับสื่อระยะเวลาในการเปิดรับ และช่วงเวลาในการเปิดรับมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับรูปแบบการดำเนินชีวิตของวัยรุ่น

พรกมล รัชนาภรณ์ (2542) ศึกษาเรื่อง “รูปแบบการดำเนินชีวิต พฤติกรรมการเปิดรับสื่อ และ พฤติกรรมการบริโภคสินค้าของวัยรุ่นในจังหวัดเชียงใหม่” พบว่า รูปแบบการดำเนินชีวิตของวัยรุ่นในจังหวัดเชียงใหม่สามารถแบ่งออกเป็น 11 กลุ่ม คือ กลุ่มรักกีฬา กลุ่มชอบสินค้าใหม่ๆ กลุ่มชอบเล่นคอมพิวเตอร์ กลุ่มนักเรียน กลุ่มนักเที่ยว กลุ่มสนใจในศาสนา กลุ่มรักบ้าน กลุ่มรักเฮฮา กลุ่มนักอ่าน กลุ่มรักดนตรี กลุ่มไม่จริงจังกับชีวิต ทางด้านพฤติกรรมการเปิดรับสื่อของวัยรุ่นในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่ามีการเปิดรับสื่อในระดับมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สื่อโทรทัศน์ สำหรับพฤติกรรมการบริโภคสินค้าของวัยรุ่น ในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า นิยมบริโภคอาหารประเภทฟาสต์ฟู้ด นิยมเลือกซื้อเสื้อผ้าตามห้างสรรพสินค้า วัยรุ่นในจังหวัดเชียงใหม่มีลักษณะของรูปแบบการดำเนินชีวิตที่เหมือนกับเจนเนอเรชันวาย ในกรุงเทพมหานคร คือ ให้ความสำคัญในเรื่องการเรียน เรื่องอนาคต การแต่งกาย ชอบเล่นกีฬา

อัญชัน สันติไชยกุล (2547) ศึกษาเรื่อง “รูปแบบการดำเนินชีวิต การรับรู้เกี่ยวกับตนเอง และการรับนวัตกรรมสินค้าแฟชั่นของวัยรุ่น” พบว่า กลุ่มรูปแบบการดำเนินชีวิตของวัยรุ่นในกรุงเทพมหานคร สามารถแบ่งออกได้เป็น 10 รูปแบบคือ 1) ตามแฟชั่นและกระแสนิยม 2) มุ่งมั่นจริงจัง 3) คนดีของสังคม 4) อนุรักษ์นิยม 5) รักสบายไม่สนใจโลก 6) ผู้ชีวิต 7) บันเทิงนิยม 8) ยึดมั่นในศีลธรรม 9) มีความคิดรอบคอบและชอบเล่นเกมส์ และ 10) บ้านแสนสุข การรับรู้เกี่ยวกับตนเองตามที่เป็นจริงและการรับรู้เกี่ยวกับตนเองและทางสังคมของวัยรุ่นมีลักษณะสอดคล้องกันในทุกคุณลักษณะ วัยรุ่นในกรุงเทพมหานครจำนวนร้อยละ 11.4 จัดเป็นกลุ่มผู้บุกเบิก (Innovator)

ทางด้านแฟชั่น รูปแบบการดำเนินชีวิตและการรับรู้เกี่ยวกับตนเองของวัยรุ่น มีความสัมพันธ์กันทั้งทางบวกและทางลบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ รูปแบบการดำเนินชีวิตแบบตามแฟชั่นและกระแสนิยม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการรับนวัตกรรมสินค้าแฟชั่น และรูปแบบการดำเนินชีวิตแบบรักสบายไม่สนใจโลก อนุรักษ์นิยม ผู้ชีวิต รวมทั้งมีความคิดรอบคอบและชอบเล่นเกมส์ มีความสัมพันธ์ทางลบกับการรับนวัตกรรมสินค้าแฟชั่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และการรับรู้เกี่ยวกับตนเองและการรับนวัตกรรมสินค้าแฟชั่นของวัยรุ่น มีความสัมพันธ์กันทั้งทางบวกและทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

งานวิจัยทั้งหมดศึกษาในด้านต่างๆ ดังนี้ ศึกษาผู้ใช้งานวิทยุติดตามตัว ในแง่ผลประโยชน์และโทษของการใช้งานวิทยุติดตามตัว ศึกษาโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่ใช้ในวงการธุรกิจ ปัจจัยที่ทำให้เกิดการเลือกซื้อโทรศัพท์เคลื่อนที่ โดยในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ศึกษาความพึงพอใจในการใช้งานโทรศัพท์เคลื่อนที่ ศึกษากลุ่มวัยรุ่นและวัยอื่นๆกับการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ และมีงานวิจัยที่ศึกษาถึงรูปแบบการดำเนินชีวิตของเด็กวัยรุ่น โดยในงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับเทคโนโลยีเสริม รวมไปถึงคุณสมบัติเสริมต่างๆของโทรศัพท์เคลื่อนที่ มิได้ศึกษาเพียงแค่ตัวเครื่องโทรศัพท์เคลื่อนที่เพียงอย่างเดียว โดยได้ศึกษาถึงความเกี่ยวข้องในเทคโนโลยีโทรศัพท์เคลื่อนที่กับแบบแผนการสื่อสารของกลุ่มวัยรุ่น

